

Zittingsdocument

A9-0446/2023

21.12.2023

VERSLAG

over de transparantie en verantwoordingsplicht van niet-gouvernementele organisaties die gefinancierd worden uit de EU-begroting (2023/2122(INI))

Commissie begrotingscontrole

Rapporteur: Markus Pieper

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	18
BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN	19
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN	20
ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	29
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	39
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	40

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de transparantie en verantwoordingsplicht van niet-gouvernementele organisaties die gefinancierd worden uit de EU-begroting (2023/2122(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name de artikelen 2, 3, 5 en artikel 11, lid 2, en Protocol (nr. 2),
- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name artikel 322, lid 1, punt a), en artikel 325, lid 4,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012¹ (het “Financieel Reglement”),
- gezien het voorstel van de Commissie van 16 mei 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (COM(2022)0223),
- gezien het verslag van zijn Begrotingscommissie en de Commissie begrotingscontrole van 4 mei 2023 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie,
- gezien Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013²,
- gezien Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid³,

¹ [PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1.](#)

² [PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187.](#)

³ [PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159.](#)

- gezien de mededeling van de Commissie van 3 december 2020 betreffende het actieplan voor Europese democratie (COM(2020)0790),
- gezien Speciaal verslag nr. 35/2018 van de Europese Rekenkamer (ERK) van 18 december 2018 getiteld “Transparantie van door ngo’s uitgevoerde EU-middelen: meer inspanningen nodig”,
- gezien de studie getiteld “Financiering van niet-gouvernementele organisaties (ngo’s) met middelen van de EU-begroting”, die op 25 november 2010 is gepubliceerd door zijn directoraat-generaal Intern Beleid⁴,
- gezien de studie getiteld “Democratische verantwoordingsplicht en begrotingscontrole van niet-gouvernementele organisaties die gefinancierd worden met middelen van de EU-begroting”, die op 24 januari 2017 is gepubliceerd door zijn directoraat-generaal Intern Beleid⁵, en de actualisering daarvan van 21 januari 2019,
- gezien de studie getiteld “Transparantie en verantwoordingsplicht van EU-financiering voor ngo’s die actief zijn op EU-beleidsterreinen binnen het grondgebied van de EU”, die op 28 september 2023 is gepubliceerd door zijn directoraat-generaal Intern Beleid⁶ (“studie transparantie en verantwoordingsplicht”),
- gezien de operationele richtsnoeren van de Commissie voor ontvangers van EU-financiering over het gebruik van het EU-logo in het kader van EU-programma’s 2021-2027, die in maart 2021 zijn gepubliceerd,
- gezien zijn resolutie van 17 februari 2022 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende een statuut voor Europese grensoverschrijdende verenigingen en organisaties zonder winstoogmerk⁷,
- gezien zijn resolutie van 10 mei 2023 met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021, afdeling III – Commissie en uitvoerende agentschappen⁸,
- gezien zijn resolutie van 10 mei 2023 met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021, afdeling I – Europees Parlement⁹,
- gezien zijn resolutie van 13 juli 2023 over aanbevelingen voor de hervorming van de

⁴ Studie – “[Financing of Non-governmental Organisations \(NGO\) from the EU Budget](#)”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling D – Begrotingszaken, 25 november 2010.

⁵ Studie – “[Democratic accountability and Budgetary Control of non-governmental organisations funded by the EU Budget](#)”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling D – Begrotingszaken, 24 januari 2017.

⁶ Studie – “[Transparency and accountability of EU funding for NGOs active in EU policy areas within EU territory](#)”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling D – Begrotingszaken, 28 september 2023.

⁷ [PB C 342 van 6.9.2022, blz. 225](#).

⁸ Aangenomen teksten, [P9_TA\(2023\)0137](#).

⁹ Aangenomen teksten, [P9_TA\(2023\)0138](#).

regels van het Europees Parlement inzake transparantie, integriteit, verantwoordingsplicht en corruptiebestrijding¹⁰,

- gezien de Kwijting 2021: Algemene begroting van de EU – Commissie en uitvoerende agentschappen¹¹,
 - gezien de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0446/2023),
- A. overwegende dat de EU mechanismen voor transparantie en verantwoordingsplicht heeft ontwikkeld om ervoor te zorgen dat begunstigden van EU-financiering, zoals niet-gouvernementele organisaties (ngo's), deze middelen doeltreffend, efficiënt en in overeenstemming met de waarden, het beleid en de financiële regels van de EU gebruiken, zoals onder meer vastgelegd in het Financieel Reglement, waarin transparantie als één van haar leidende begrotingsbeginselen wordt genoemd en is bepaald dat de Commissie tijdig en op passende wijze informatie over EU-financiering openbaar moet maken;
- B. overwegende dat de EU een van de grootste financiers van maatschappelijke organisaties is¹²;
- C. overwegende dat maatschappelijke organisaties variëren van kleinschalige gemeenschapsactiviteiten tot ngo's; overwegende dat het bij ngo's die EU-financiering ontvangen gaat om een brede waaier aan structuren, werkwijzen, financieringsbronnen en aandachtsgebieden, waardoor er heel uiteenlopende projecten met EU-middelen worden gefinancierd; overwegende dat de EU-instellingen en de lidstaten krachtens de Verdragen verplicht zijn om een open, transparante en regelmatige dialoog te voeren met representatieve organisaties en het maatschappelijk middenveld; overwegende dat de EU en haar lidstaten toereikende financiering moeten verstrekken voor programma's ter bescherming en bevordering van de in de EU-Verdragen verankerde rechten en waarden; overwegende dat ngo's en maatschappelijke organisaties een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van deze programma's; overwegende dat overheidsinstanties in sommige gevallen taken uitbesteden aan ngo's en maatschappelijke organisaties; overwegende dat de Commissie de EU-middelen beheert via direct, indirect of gedeeld beheer; overwegende dat in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel de regels inzake monitoring en rapportage door de Commissie gelden voor financiering die rechtstreeks aan begunstigden, waaronder ngo's, is toegekend;
- D. overwegende dat de EU-instellingen en de lidstaten krachtens de Verdragen verplicht zijn om een open, transparante en regelmatige dialoog te voeren met representatieve

¹⁰ Aangenomen teksten, [P9_TA\(2023\)0292](#).

¹¹ Europees Parlement, "[Kwijting 2021: Algemene begroting van de EU - Commissie en uitvoerende agentschappen](#)", 10 mei 2023.

¹² Gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 25 maart 2020, getiteld "Het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie 2020-2024" (JOIN(2020)0005).

organisaties en het maatschappelijk middenveld; overwegende dat het belangrijk is dat de EU-lidstaten en EU-instellingen toereikende financiering verstrekken voor programma's ter bescherming en bevordering van de in de EU-Verdragen verankerde rechten en waarden; overwegende dat ngo's en maatschappelijke organisaties een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van deze programma's;

- E. overwegende dat het systeem voor financiële transparantie (FTS) van de Commissie de belangrijkste bron van openbaar beschikbare gegevens is die kan worden gebruikt voor een grootschalige analyse van subsidies en contracten onder direct beheer van de Commissie; overwegende dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen publieke transparantie en transparantie omwille van legitieme begrotingscontrole gezien de gevoelige werkterreinen en problematiek waarmee ngo's zich bezighouden;
- F. overwegende dat uit een analyse van FTS-gegevens blijkt dat in 2022 ten minste 2,6 miljard EUR aan financiële toezeggingen van de EU onder direct beheer aan ngo's is toegekend, voor alle EU-programma's en -fondsen, met uitzondering van de programma's op het gebied van onderwijs en onderzoek;
- G. overwegende dat de EU-voorschriften en -controles inzake transparantie en verantwoordingsplicht van toepassing moeten zijn op alle belangenvertegenwoordigers die EU-financiering ontvangen; overwegende dat 3 377 entiteiten¹³ in het EU-transparantieregister geregistreerd zijn onder de categorie "ngo's, platforms en netwerken en dergelijke"; overwegende dat de voorschriften en controles inhoudelijk moeten overeenkomen met de in het transparantieregister vastgestelde categorisering, om rekening te houden met alle juridische vormen van entiteiten en niet alleen ngo's; overwegende dat de voorschriften en controles van de EU niet alleen aan het transparantieregister moeten worden gekoppeld aangezien sommige entiteiten die EU-middelen ontvangen, wellicht liever niet in dit register worden opgenomen om hun voortbestaan niet in gevaar te brengen;
- H. overwegende dat de EU-voorschriften en -controles inzake transparantie en verantwoordingsplicht van toepassing moeten zijn op alle begunstigden van EU-financiering, waaronder ngo's, die verplicht zijn accurate en transparante financiële overzichten bij te houden over het gebruik van EU-financiering en de herkomst van de financieringsbronnen die zij voor hun werking gebruiken, aangezien zij aan hun leden, donateurs, partners en begunstigden verantwoording moeten afleggen over hun activiteiten, hun bronnen van financiering waaronder EU-middelen, en de besluiten die zij namens hun belanghebbenden nemen; overwegende dat de lidstaten de rechtsgrond voor ngo's bepalen en dat de status van ngo's op nationaal niveau wordt geregistreerd;
- I. overwegende dat het gebruik van EU-middelen steeds vaker in strijd is met de regels, beginselen en waarden van de EU; overwegende dat individuen en dekmantelorganisaties, meestal onder invloed van het buitenland, financiële EU-steun aanvragen, ongeacht het bedrag, om op die manier een respectabel imago te krijgen, maar de EU-financiering in werkelijkheid gebruiken voor activiteiten die de grondbeginselen en waarden van de EU en onze gehechtheid aan de democratie ondermijnen;

¹³ Bron: EU-transparantieregister, gegevens per 22 september 2023.

- J. overwegende dat de Commissie de verantwoordelijkheid heeft om de uitvoering van de EU-begroting te waarborgen en toe te zien op de eerbiediging van de regelgeving en waarden van de EU; overwegende dat in dit verband alle controles vooraf en achteraf moeten waarborgen dat alleen ngo's en entiteiten die zich aan de regels, beginselen en waarden van de EU houden, EU-middelen ontvangen;
- K. overwegende dat in de kwijting 2021 voor de algemene begroting van de EU en de Commissie grote bezorgdheid wordt geuit over de financiering van projecten die worden uitgevoerd door of waarbij ngo's betrokken zijn die banden hebben met radicale religieuze en politieke organisaties; verzoekt de Commissie te waarborgen dat EU-middelen alleen worden toegekend aan organisaties die alle EU-waarden strikt eerbiedigen, en dringt er bij de Commissie op aan mechanismen op te zetten om vooraf duidelijk in kaart te brengen welke ngo's die actief zijn op het grondgebied van de Unie en daarbuiten, aantoonbare banden hebben met religieuze fundamentalistische netwerken en belangen bevorderen die de waarden van de Unie ondermijnen¹⁴;
- L. overwegende dat voor alle ngo's die EU-financiering ontvangen dezelfde strenge normen inzake verantwoordingsplicht en dezelfde regels inzake transparantie moeten gelden, ongeacht of zij binnen of buiten de Europese Unie actief zijn;
- M. overwegende dat enkele overwegingen die hierna worden uiteengezet, gedeeltelijk gebaseerd zijn op de bevindingen van de studie over transparantie en verantwoordingsplicht waarin verdere tekortkomingen ter sprake komen die betrekking hebben op de transparantie van de informatie over het gebruik van EU-middelen door de Commissie, de lidstaten en de begunstigden, waaronder ngo's;

Algemene opmerkingen

1. is ingenomen met de cruciale rol die ngo's spelen bij de vertegenwoordiging van het maatschappelijk middenveld en bij de bevordering en verdediging van de rechten en waarden die zijn verankerd in de Verdragen en de grondrechten uit hoofde van het Handvest van de grondrechten van de EU (EU-Handvest); benadrukt dat alleen ngo's die in hun activiteiten deze rechten en waarden eerbiedigen, in aanmerking mogen komen voor EU-financiering; verzoekt alle belanghebbenden met klem om op het gebied van EU-financiering steeds meer belang te hechten aan de beginselen en waarden van de EU en meer aandacht te hebben voor de diversiteit onder ngo's wat betreft hun omvang, financiering en personeel;
2. wijst met name op de rol van begunstigden, waaronder ngo's, bij de uitvoering van de EU-begroting en de verplichting om zich bij deze taak strikt te houden aan de financiële regels en beginselen van de EU om de financiële belangen van de EU te beschermen; herinnert eraan dat ngo's die actief zijn op het grondgebied van de EU, zich moeten houden aan de nationale wetgeving die van toepassing is in elke lidstaat waarop hun activiteit betrekking heeft, alsook aan de EU-wetgeving en het internationaal recht; herhaalt dat de transparantie en verantwoordingsplicht van de EU van essentieel belang zijn om een gunstig en eerlijk Europees systeem te versterken dat gebaseerd is op democratie, fundamentele vrijheden, inclusie en diversiteit;

¹⁴ Europees Parlement, "[Kwijting 2021: Algemene begroting van de EU - Commissie en uitvoerende agentschappen](#)", 10 mei 2023.

3. Onderstreept dat ngo's zowel afhankelijk zijn van openbare financiële steun als van particuliere donaties en dat deze vormen van steun elkaar niet uitsluiten; herinnert eraan hoe belangrijk het is voor het voortbestaan en de werking van ngo's dat zij ook andere financiering dan EU- of overheidsmiddelen op nationaal of lokaal niveau kunnen aantrekken, verwerven en gebruiken;
4. onderstreept dat maatschappelijke organisaties enorm veel respect en dank verdienen voor het werk dat zij iedere dag doen; erkent het dagelijkse werk van maatschappelijke organisaties over heel Europa en in de rest van de wereld en herhaalt dat deze ngo's zoveel mogelijk waardering en steun verdienen; benadrukt hoe belangrijk het is deze organisaties te ondersteunen op het vlak van financiering en andere behoeften;
5. prijst de cruciale rol die ngo's in de EU en in andere landen vervullen bij het verdedigen van de rechtsstaat en de democratische waarden, het bestrijden van corruptie en het bevorderen van de mensenrechten en de democratie; herhaalt dat in landen met autoritaire of ondemocratische regimes ngo's vaak optreden als de laatste verdedigingslinie van de democratie die autoritaire regimes wereldwijd het zwijgen proberen op te leggen, onder meer door wetten aan te nemen en discriminerende verplichtingen op te leggen, en dat deze ngo's dus behoefte hebben aan ondersteuning en bescherming; verzoekt de Commissie zich in dat verband te beraden op vrijwaringsclausules en -mechanismen; benadrukt dat het belangrijk is om te zorgen voor voldoende en transparante EU-financiering voor ngo's en entiteiten die op deze gebieden actief zijn;
6. uit zijn waardering voor de activiteiten van ngo's in conflictgebieden die ervoor zorgen dat de humanitaire hulp de burgers en hulpbehoevenden snel en doeltreffend bereikt; erkent de belangrijke rol van ngo's omdat zij ervoor zorgen dat de EU, als grootste verstrekker van ontwikkelingshulp ter wereld, blijft bijdragen tot de bevordering van stabiliteit, de bestrijding van armoede en de ontwikkeling op wereldvlak;
7. wijst erop dat bij wetgevingsprocessen in de praktijk mogelijk geen rekening wordt gehouden met de stem van lokale, regionale en nationale ngo's; is van mening dat kleine ngo's vaak moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot EU-financiering als gevolg van administratieve rompslomp; verzoekt de Commissie de procedures verder te vereenvoudigen en te stroomlijnen, zodat kleinere ngo's ook op lokaal niveau EU-financiering kunnen aanvragen en ontvangen; benadrukt dat de prioriteiten en behoeften van kleinere ngo's vaak worden genegeerd of minder aandacht krijgen, ondanks het feit dat zij vaak het best op de hoogte zijn van de situatie en bergen kunnen verzetten; benadrukt dat het werk van kleine organisaties zeer bewonderenswaardig is en dat zij een betere toegang tot EU-financiering moet krijgen, aangezien zij in belangrijke mate bijdragen tot de diversiteit en verscheidenheid in Europa en de rest van de wereld; erkent dat ngo's in Europa zeer belangrijke ondersteuning bieden ter aanvulling op overheidsdiensten;
8. blijft uitermate bezorgd over het feit dat ngo's in sommige lidstaten worden bedreigd en onrechtmatig worden aangevallen, onder meer door wetten voor te stellen en aan te nemen die ngo's discriminerende verplichtingen opleggen zodat hun activiteiten worden ingeperkt of verboden, en door middel van online en offline intimidatie en pesterijen van hun personeel, negatieve publiciteit en lastercampagnes, mondelinge bedreigingen

alsook juridische en fysieke aanvallen; benadrukt dat sommige ngo's bovendien te kampen hebben met buitensporige administratieve controles of audits, politiek gemotiveerde bezuinigingen en bijzonder strikte juridische voorschriften met betrekking tot hun oprichting en registratie; houdt vol dat ngo's moeten worden beschermd en voldoende financiering en ondersteuning moeten krijgen;

9. is ervan overtuigd dat transparantie en verantwoordingsplicht ook van vitaal belang zijn voor ngo's en andere organisaties met of zonder winstoogmerk om hun waardevolle werk voor het voetlicht te brengen, erkenning te krijgen, en hun geloofwaardigheid op te bouwen; is van mening dat er bijzondere bepalingen moeten gelden voor ngo's die handelen in volledige overeenstemming met de waarden en financiële regels van de EU en met volledige inachtneming van het EU-Handvest, hoewel zij actief zijn in een omgeving waar de democratie onder druk staat; is van mening dat de Europese burgers de garantie moeten hebben dat de EU precies weet hoe alle EU-middelen worden ingezet; vreest dan ook dat er ondanks de bestaande transparantievoorschriften een tekort is aan informatie, gegevens en controles met betrekking tot wie of wat EU-financiering ontvangt; herinnert eraan dat transparantie- en verantwoordingsvoorschriften altijd in overeenstemming moeten zijn met het internationaal recht en de mensenrechtenwetgeving, met name wat betreft de uitoefening van burgerlijke vrijheden, beperkt moeten blijven tot wat strikt noodzakelijk is en in verhouding moeten staan tot de specifieke nagestreefde doelstellingen;
10. wijst er nogmaals op dat transparantie en verantwoordingsplicht niet mogen worden gebruikt om de ruimte voor onafhankelijke maatschappelijke organisaties in te perken of kritische stemmen het zwijgen op te leggen;
11. onderstreept hoe belangrijk het is erop toe te zien dat de verplichtingen inzake transparantie en verantwoordingsplicht van de EU de eindbegunstigden van EU-financiering niet in gevaar brengen; is van mening dat in voldoende gemotiveerde gevallen, de voorschriften inzake publieke transparantie bij wijze van uitzondering op een passende manier moeten worden toegepast, met name voor ngo's die actief zijn in landen met autoritaire regimes of met erkende kwesties in verband met de rechtsstaat die negatieve gevolgen hebben voor ngo's, en met een beperkte ruimte voor het maatschappelijk middenveld, waar de publieke verspreiding van informatie over de identiteit of de werkzaamheden van die ngo's kan leiden tot represailles, waardoor het voortbestaan van die ngo's en de veiligheid van hun personeel in gevaar komt;
12. is van oordeel dat bepaalde corruptiezaken die bij de burgers grote ontevredenheid hebben veroorzaakt, zoals Qatargate, hadden kunnen worden voorkomen indien de bestaande transparantievoorschriften en verplichtingen voor de betrokken entiteiten, waaronder ngo's, om hun financieringsbronnen en interne structuren openbaar te maken, consistent waren gehandhaafd; merkt op dat de betrokken entiteiten in sommige gevallen hebben geprofiteerd van EU-financiering;
13. veroordeelt het toenemende gebruik van EU-financiering in strijd met de beginselen en waarden van de EU, vooral wanneer het gebruik van de middelen en de overdrachten naar andere organisaties niet volledig traceerbaar zijn; waarschuwt voor het gevaar dat EU-middelen uiteindelijk binnen corrupte kringen kunnen worden gebruikt en dat dit aanleiding kan geven tot fraude, onregelmatigheden, buitenlandse inmenging of

infiltraties in politieke partijen; benadrukt het belang van het beginsel van transparantie met betrekking tot de eindbegunstigde voor EU-financiering;

Ngo's en entiteiten in het kader van de begrotingscontrole

14. wijst nogmaals op het fundamentele belang van het publiek vertrouwen in en de steun voor ngo's; stelt vast dat de termen die worden gebruikt om deze organisaties te beschrijven zowel door de rechterlijke instanties als door het publiek niet altijd op dezelfde manier worden geïnterpreteerd in de lidstaten;
15. benadrukt dat de term ngo een brede overkoepelende term is, die een waaier aan entiteiten omvat: van grote internationale organisaties tot kleine regionale of plaatselijke initiatieven, van organisaties die voornamelijk bestaan uit werknemers tot verenigingen die in de eerste plaats door vrijwilligers worden gerund; benadrukt dat de terreinen waarop de ngo's actief zijn en hun werkwijze ook aanzienlijk kunnen verschillen; beseft dat deze diversiteit het moeilijker maakt om te komen tot een gemeenschappelijke definitie van ngo's binnen de EU; beklemtoont niettemin de voordelen van een geharmoniseerde EU-brede benadering, onder meer door middel van een geharmoniseerde definitie, en de toegevoegde waarde hiervan, zoals meer transparantie, verantwoordingsplicht, voorspelbaarheid en publiek vertrouwen; moedigt de medewetgevers daarom aan om een akkoord te bereiken over een geharmoniseerde benadering van ngo's en betrokken entiteiten op EU-niveau, wat de Europese procedures voor begrotingscontrole aanzienlijk zou vergemakkelijken, vooral in geval van grensoverschrijdende verenigingen; wijst erop dat het van fundamenteel belang is transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen met betrekking tot alle entiteiten die EU-financiering ontvangen; wijst op de voordelen van een geharmoniseerde benadering van de manier waarop deze entiteiten zich verhouden tot de EU en haar organen in verschillende contexten;
16. neemt kennis van het voorstel van de Commissie om een gemeenschappelijke definitie van ngo's op te nemen in het voorstel van 2022 voor een herschikking van het Financieel Reglement; herinnert eraan dat het Parlement in zijn mandaat heeft verzocht om een duidelijkere definitie van een ngo, vooral wat betreft de mate van formeel bestaan en de transparantie en verantwoordingsplicht van haar leden of oprichters; moedigt de Commissie aan een grondige raadpleging te houden over de definitie van een ngo en om hierbij ambtenaren van de lidstaten en vertegenwoordigers van ngo's te betrekken en ook rekening te houden met de methode die is gevolgd om te komen tot de definitie van "kleine en middelgrote onderneming (kmo)";
17. is van mening dat een ngo niet voor honderd procent door de overheid en de Commissie hoeft te worden gefinancierd om als ngo te worden beschouwd;
18. stelt vast dat de Commissie in het FTS geen duidelijk onderscheid maakt tussen de termen ngo en non-profitorganisatie (NFPO); betreurt dat dit aanleiding geeft tot onzekerheid bij de toewijzing en monitoring van EU-financiering en een vertekend beeld kan geven van de omvang van de financiering voor ngo's en entiteiten; merkt op dat op de pagina met veelgestelde vragen van het FTS een definitie wordt gegeven van ngo's waarin de non-profitstatus centraal staat en moet worden gevalideerd; betreurt dat dit onduidelijke onderscheid te wijten is aan het gebrek aan een geharmoniseerde EU-

benadering van ngo's en aan het feit dat entiteiten zich tot nu toe zelf in het FTS in een categorie moesten indelen, alleen op basis van regels die van lidstaat tot lidstaat kunnen verschillen; dringt er verder op aan dat er in het FTS wordt gezorgd voor een degelijke indeling van de verschillende soorten ngo's of non-profitorganisaties om situaties te vermijden waarin er weinig of geen onderscheid wordt gemaakt tussen bepaalde soorten organisaties en waarin universiteiten, onderzoeksinstituten, vrijwilligersorganisaties en andere ngo's in de FTS-databank over één kam worden geschoren;

Naar meer EU-transparantie en verantwoordingsplicht voor EU-middelen

19. is van oordeel dat fraude, belangenconflicten, dubbele financiering, corruptie, witwaspraktijken en verduistering te allen tijde moeten worden voorkomen en aangepakt en dat dit geldt voor alle begunstigen, ongeacht hun aard en wettelijke status; is bezorgd over het feit dat de kwijtingsautoriteit over onvoldoende gegevens beschikt met betrekking tot dergelijke gevallen; herinnert eraan dat de financiële regels van de EU van toepassing zijn op alle aanvragers en begunstigen van EU-financiering, met inbegrip van ngo's;
20. beklemtoont dat het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting (EDES) een belangrijk instrument is om de financiële belangen van de EU te beschermen, omdat het zorgt voor bescherming op meerdere niveaus door middel van de vroegtijdige opsporing van risicovolle personen of entiteiten die een bedreiging vormen voor de financiële belangen van de EU; is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een herschikking van het Financieel Reglement, waarin het EDES wordt uitgebreid naar middelen onder gedeeld beheer en nieuwe gronden voor uitsluiting worden toegevoegd¹⁵; verzoekt de Commissie het EDES volledig gebruiksklaar te maken zodat begunstigen, met inbegrip van ngo's, op basis van het Financieel Reglement effectief de verdere toegang tot EU-middelen kan ontzegd worden;
21. vindt het zorgwekkend dat de transparantievoorschriften onvoldoende kunnen zijn, met name wanneer middelen meermaals worden overgedragen en ook worden gebruikt om gezamenlijke projecten met andere donoren te financieren; acht het problematisch dat het FTS alleen informatie verstrekt over subsidies die rechtstreeks door de Commissie onder direct beheer zijn toegekend, maar geen details over de middelen die indirect zijn ontvangen door begunstigen en partners die een juridische relatie met de Commissie hebben;
22. benadrukt dat niet alle lidstaten hetzelfde niveau van informatie verstrekken over subsidies en dat de bestaande EU-databank tekortschiet op het vlak van consistentie en coherentie; verzoekt de Commissie de transparantie en verantwoordingsplicht in gevallen van gedeeld en indirect beheer te versterken door toe te zien op de hertoewijzing van financiering en het gebruik van de middelen te controleren totdat deze terecht komen bij de eindontvangers, in overeenstemming met het voorstel voor een herschikking van het Financieel Reglement;
23. verzoekt de Commissie de mechanismen voor controles vooraf evenredig te versterken,

¹⁵ Artikel 139, lid 1, punt i) en artikel 139, lid 1, punten c) en vi) van het voorstel van de Commissie van 16 mei 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (COM(2022)0223).

met inbegrip van passende steekproefsgewijze controles; is van mening dat er ernstige tekortkomingen zijn bij de controles achteraf van het gebruik van EU-middelen en verzoekt de Commissie met klem om in samenwerking met de lidstaten een diepgaande analyse uit te voeren met duidelijke voorstellen om de kwaliteit, het aantal en de frequentie van deze controles te versterken, met ondersteuning van een goed ingewerkte, gecentraliseerde taskforce voor begrotingscontrole binnen de Commissie voor alle belangenvertegenwoordigers, die over een duidelijk mandaat, onderzoekscapaciteiten en middelen beschikt;

24. is zich dan ook bewust van het belang van transparantie voor alle aspecten van door de EU gefinancierde activiteiten om een verantwoordelijk en verantwoord gebruik van middelen te waarborgen; erkent de bezorgdheid over mogelijke buitenlandse inmenging in de beleidsvorming van de EU en dat het bestaande systeem actoren niet volledig kan beletten om begunstigden op te richten, financieel te ondersteunen en/of te infiltreren, met inbegrip van ngo's, om valse berichtgeving te bevorderen onder meer via desinformatie, zoals naar verluidt bij Qatargate het geval was; is van mening dat deze bezorgdheid er niet toe mag leiden dat alle ngo's worden gestigmatiseerd, aangezien de meeste ngo's de democratische beginselen en waarden van de EU eerbiedigen en bevorderen; onderstreept dat de EU-begroting niet mag worden gebruikt voor lobbyactiviteiten die gericht zijn tegen de democratische beginselen en waarden van de EU;
25. verzoekt de Commissie alle begunstigden, waaronder ngo's, die EU-middelen ontvangen, te verplichten om gegevens openbaar te maken over alle financiële steun die zij van andere bronnen krijgen in het kader van projecten die door de EU worden medegefinancierd gedurende een periode van vijf jaar, met inachtneming van het vertrouwelijkheidsbeginsel, vooral in voldoende gemotiveerde gevallen waarin begunstigden, waaronder ngo's, het risico lopen op ernstige bedreigingen of represailles; beklemtoont dat de financiering van ngo's in landen buiten de EU een legitieme financieringsbron kan zijn, maar benadrukt dat dergelijke financieringsmogelijkheden de deur openzetten voor misbruik en ongepaste beïnvloeding door actoren uit derde landen als er geen duidelijke transparantieregels worden gehandhaafd in overeenstemming met het vertrouwelijkheidsbeginsel; verzoekt de EU-instellingen de toepassing van hun transparantienormen te verbeteren, ook met betrekking tot de verplichte melding van lobbyactiviteiten;
26. spoort de lidstaten aan om nationale wetten inzake lobby- en transparantieregisters op te stellen, met de verplichting om ook de donoren en financieringsbronnen openbaar te maken, alsook internationale donoren, en met gelijke transparantievoorschriften voor alle belangenvertegenwoordigers, ongeacht hun aard en wettelijke status;
27. herinnert eraan dat de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de registratie, controle en melding van gevallen van opsporing van fraude, misbruik van middelen of witwaspraktijken, veroordelingen of lopende onderzoeken; is van oordeel dat het in eerste instantie aan de nationale autoriteiten is – aangezien zij meer betrokken zijn bij de lokale situatie – om organisaties die handelen in strijd met de regels en waarden van de EU, te controleren en te monitoren, met als doel de inspanningen op te voeren om fraude of misbruik van middelen te voorkomen, op te sporen en aan te pakken;

28. verzoekt de nationale autoriteiten om hun systemen voor transparantie en verantwoordingsplicht te verbeteren teneinde alle organisaties of entiteiten die handelen in strijd met de EU-regels en -waarden, op te sporen en wettelijke en administratieve maatregelen te treffen die actie op EU-niveau vereenvoudigen en de Commissie in staat stellen de betrokken entiteiten gemakkelijker en sneller op te nemen in haar systemen; dringt er bij de Commissie op aan alle belangenvertegenwoordigers die de EU-regels en -waarden schenden, op te nemen in het EDES en bijgevolg uit te sluiten van EU-financiering, in overeenstemming met het Financieel Reglement dat van toepassing is op de EU-begroting;
29. is van mening dat de lidstaten geen beoordelingsmarge meer mogen krijgen om ngo's aan verstikkende voorschriften en verplichtingen te onderwerpen; herinnert eraan dat de Commissie een inbreukprocedure heeft ingeleid tegen Hongarije toen het land in 2017 een wettelijk verbod op buitenlandse inmenging instelde en dat het Europees Hof van Justitie in zijn arrest van 18 juni 2020¹⁶ in de zaak *Commissie/Hongarije*, oordeelde dat het recht op vrijheid van vereniging en daarmee het EU-recht wordt geschonden indien systematische verplichtingen voor maatschappelijke organisaties het werk en de werking bemoeilijken van de organisaties die van deze maatschappelijke organisaties afhangen;
30. betreurt dat de gegevens in het FTS worden gepubliceerd met een vertraging van 6 tot 18 maanden en dat dit gevolgen heeft voor de transparantie; verzoekt de Commissie informatie over de toekenning van EU-subsidies aan ngo's en entiteiten niet later dan zes maanden na de datum van toekenning openbaar te maken, net als informatie over financiering die afkomstig is van andere bronnen, met inachtneming van het vertrouwelijkheidsbeginsel in voldoende gemotiveerde gevallen waarin begunstigen, waaronder ngo's, het risico lopen op ernstige bedreigingen; verzoekt de Commissie instrumenten voor de validering van gegevens te ontwikkelen en te integreren, zodat het FTS-valideringsproces automatisch, continu en sneller verloopt, en minder middelen vereist;
31. betreurt het feit dat de IT-systemen van de Commissie niet gebruiksvriendelijk zijn en verschillende conventies gebruiken om begunstigen van projecten en subsidies te identificeren waardoor de gegevens niet consistent zijn en het moeilijk is informatie uit verschillende publiek toegankelijke portalen en databanken van de Commissie te vergelijken; beveelt de Commissie aan geharmoniseerde regels vast te stellen en de layout en functionaliteiten van programmaspecifieke databanken te standaardiseren met inachtneming van de uiteenlopende omgevingen waarin en werkerreinen waarop ngo's actief zijn en zonder de ngo's op te zadelen met onnodige extra lasten;
32. verzoekt de Commissie alle entiteiten op een unieke manier te identificeren bijvoorbeeld aan de hand van een unieke identificatiecode voor deelnemers en een identificatiesleutel voor projecten die gemeenschappelijk worden gebruikt in alle portalen en databanken, en ook op de websites van begunstigen, met inachtneming van het vertrouwelijkheidsbeginsel met name in voldoende gemotiveerde gevallen waarin begunstigen, waaronder ngo's, het risico lopen op ernstige bedreigingen of represailles, waardoor publiek toegankelijke informatie afkomstig van verschillende

¹⁶ Arrest van het Hof van 18 juni 2020, *Commissie/Hongarije*, zaak C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

systemen en websites beter kan worden vergeleken; verzoekt de Commissie alle begunstigden, waaronder ngo's, een code te verstrekken die het mogelijk maakt om rechtstreeks financieringsgegevens met betrekking tot een periode van vijf jaar uit het FTS op te vragen en die ook links bevat naar de betrokken projecten in de programmadatabanken van de Commissie;

33. stelt vast dat de inhoud en het niveau van de informatie op de websites van projecten zeer inconsistent is, ook wat betreft de verdeling van de ontvangen financiering onder de partners en over de koppeling met relevante databanken van de Commissie; roept op tot een proactievere benadering van publieke transparantie en een nauwere samenwerking met de begrotingsautoriteiten van de EU, die verder gaat dan de huidige minimumvoorschriften voor de toekenning van EU-subsidies; verzoekt de Commissie het systeem te versterken waarbij alle aanvragers van EU-financiering, met inbegrip van ngo's, zich ertoe verbinden het EU-Handvest te eerbiedigen; dringt erop aan dat de informatie over subsidies van de EU en andere bronnen op een duidelijkere en consistentere manier wordt vermeld van op de websites van door de EU gefinancierde projecten;
34. dringt erop aan de uiteindelijke eigenaren van bedrijven op te nemen in centrale registers in de EU-landen die toegankelijk zijn voor mensen met een rechtmatig belang, zoals onderzoeksjournalisten, bezorgde burgers en ngo's;
35. stelt vast dat de uitrol van het eGrants-systeem als een gemeenschappelijk instrument voor het beheer van subsidies en de registratie van aanvragers bij alle diensten van de Commissie de kwaliteit en volledigheid van de FTS-gegevens weliswaar ten goede is gekomen, maar dat er nog verdere inspanningen nodig zijn om de betrouwbaarheid van deze gegevens te verbeteren; is bezorgd over het feit dat de bestaande transparantieportalen en -systemen van de Commissie nog altijd niet volledig consistent zijn; verzoekt de Commissie nogmaals meer vaart te zetten achter het stroomlijnen van de databanken om te komen tot een gebruiksvriendelijker FTS dat gekoppeld is aan het transparantieregister en compatibel is met de databanken van specifieke programma's; benadrukt dat het ook saldobetalingen moet bevatten, zodat begunstigden, waaronder ngo's, per categorie kunnen worden geïdentificeerd, onder meer aan de hand van de definitie van een ngo en betrokken entiteiten in overeenstemming met het Financieel Reglement; verzoekt de Commissie tegen eind 2024 een voorstel te presenteren voor aanvullende administratieve maatregelen;
36. stelt vast dat het hoofdkantoor van de non-profitorganisatie zich soms in een ander land bevindt dan waar de begunstigde zijn activiteiten verricht; dringt er bij de non-profitorganisaties op aan passende maatregelen te treffen om verantwoording af te leggen voor middelen en diensten die op plaatsen buiten hun eigen rechtsgebied worden ingezet;
37. verwelkomt het voorstel van de Commissie om, op basis van artikel 36 van het Financieel Reglement, een gecentraliseerd interoperabel IT-systeem voor datamining en de toekenning van risicoscores op te zetten, om de interne controle van de uitvoering van de begroting doeltreffender te maken; onderstreept dat dit systeem niet alleen de gegevens van ontvangers moet bevatten, maar ook de gegevens van uiteindelijk

begunstigden in overeenstemming met Richtlijn (EU) 2015/849¹⁷; vindt dat dit systeem risico-indicatoren moet bevatten op basis van gegevens van het EDES onder alle beheersvormen;

38. betreurt dat begunstigden, waaronder ngo's, mogelijk te maken krijgen met onevenredig zware administratieve lasten door de rapportageverplichtingen en boekhoudpraktijken op zowel nationaal als EU-niveau; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de rapportageverplichtingen op het niveau van de EU en de lidstaten consistent zijn, om gemakkelijker te kunnen controleren of de verplichtingen worden nageleefd;
39. benadrukt het belang van transparantie en de identificatie van de eindontvanger van EU-middelen; verzoekt de Commissie een geharmoniseerd monitoringsysteem te ontwikkelen om de administratieve rompslomp te verminderen, de efficiëntie te verbeteren en de eindbegunstigden te identificeren; beveelt aan dat de Commissie de EU-middelen op systematische, gestandaardiseerde en geharmoniseerde wijze traceert tot aan de eindbegunstigden op alle informatie- en transparantieplatforms op EU-niveau; dringt bovendien aan op een versterking van de dialoog tussen de Commissie en de begunstigden van EU-financiering, waaronder ngo's, over de manieren waarop buitensporige lasten kunnen worden verlicht;
40. vreest dat de bepalingen inzake zichtbaarheid van EU-programma's niet volledig worden geëerbiedigd; verzoekt de Commissie haar diensten opdracht te geven om overeenkomsten te beëindigen met of betalingen te verminderen aan begunstigden die zich niet aan hun contractuele verplichtingen inzake zichtbaarheid houden;
41. verzoekt de Commissie om erop toe te zien dat al haar programmamedewerkers en alle EU-agentschappen opleiding krijgen over het Financieel Reglement en de EU-begroting; spoort de Commissie aan om alle begunstigden van EU-financiering, waaronder ngo's, opleiding te bieden over de rapportage- en financiële regels, en de kwijtingsautoriteit naar behoren te informeren over deze opleidingen met betrekking tot de inhoud, de deelnemers en de eraan verbonden kosten; roept de Commissie op om de aanvraag- en selectieprocedures voor subsidies te vereenvoudigen, de aanpak te harmoniseren, het proces transparant te maken, de administratieve lasten te verlichten en deze regels van tijd tot tijd te herzien op basis van de veranderende omstandigheden en de geleerde lessen;
42. stelt vast dat volgens de bevindingen van de Europese Rekenkamer (ERK) van 2018 de Commissie bij getrapte subsidiëring niet naar behoren kan nagaan hoe de EU-middelen worden gebruikt; pleit ervoor dat de verstrekte bedragen aan ngo's als derde partij in het kader van de doorgifte van subsidies duidelijk herkenbaar moeten zijn in het FTS en in de jaarlijkse financiële en verantwoordingsverslagen van de Commissie;
43. roept alle EU-instellingen op om ervoor te zorgen dat de huidige bepalingen van het EU-transparantieregister veel strenger worden toegepast en dat de naleving ervan

¹⁷ [Richtlijn \(EU\) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening \(EU\) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie \(PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73\).](#)

strikter wordt gehandhaafd en gemonitord; dringt erop aan meer middelen toe te wijzen aan het secretariaat van het transparantieregister zodat het meer steun kan bieden aan alle aanvragers en inschrijvers, met name kleine entiteiten en ngo's, tijdens de hele inschrijvingsprocedure, en de door hen verstrekte informatie grondiger kan controleren; verzoekt in het bijzonder dat in alle secretariaten van commissies en relevante administratieve eenheden een transparantiefunctionaris wordt aangesteld; herinnert eraan dat in de richtsnoeren betreffende het transparantieregister is bepaald dat alle wijzigingen in de verstrekte gegevens moeten worden doorgegeven zodra deze zich voordoen en in ieder geval binnen drie maanden; is van oordeel dat ook alle wijzigingen in de samenstelling van de raden van bestuur of het management van geregistreerde entiteiten in het transparantieregister moeten worden opgenomen; ijvert ervoor dat de transparantiedatabank alleen toegankelijk is voor specifiek daartoe gemachtigde personen en op aanvraag bij de begrotingsautoriteit, om te voorkomen dat door de verspreiding van informatie iemands leven of persoonlijke veiligheid of het voortbestaan van een ngo in gevaar komt;

44. betreurt dat er in het transparantieregister verschillende openbaarmakingsvereisten voor uiteenlopende soorten organisaties naast elkaar bestaan; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat er gelijke openbaarmakingsvereisten gelden voor alle soorten organisaties die zijn geregistreerd in het transparantieregister; is met name van oordeel dat zij allemaal hun inkomen en alle aan lobbyactiviteiten bestede bedragen openbaar moeten maken¹⁸;
45. herinnert aan de aanbevelingen die het Parlement deed in zijn resolutie over de kwijting voor 2021¹⁹, waarin het aandringt op een herziening van het EU-transparantieregister en de bijbehorende richtsnoeren, om de openbaarmaking van gedetailleerde informatie over alle financieringsbronnen van geregistreerde organisaties verplicht te maken, met inbegrip van aandelen in bedrijven, alsook om het mogelijk te maken de EU-financiering te traceren van de eerste ontvanger tot de eindbegunstigde wanneer financiering in meerdere stappen wordt doorgegeven, en ook wanneer financiering van de ene begunstigde op de andere wordt overgedragen, met inbegrip van ngo's, met inachtneming van het vertrouwelijkheidsbeginsel in gevallen waarin ngo's het risico lopen op ernstige bedreigingen;
46. verzoekt alle ngo's en entiteiten die zich inzetten voor volledige transparantie en verantwoordingsplicht, het EU-Handvest en de bevordering van democratische en EU-waarden, om een aanvraag in te dienen voor inschrijving in het transparantieregister wanneer zij EU-financiering aanvragen;
47. dringt aan op een strikte handhaving van de regels inzake toegang tot het Parlement en inzake uitnodigingen voor het bijwonen van parlementaire commissies, waarbij geldt dat elke organisatie in het transparantieregister moet worden geregistreerd door de nieuwe transparantiefunctionaris die bij elk commissiesecretariaat zal worden aangesteld;
48. beschouwt de vaststelling van een ngo-verordening als een discriminerende maatregel die gericht is op ngo's, maar alle andere ontvangers van EU-financiering buiten

¹⁸ Zie: de studie inzake transparantie en verantwoordingsplicht, aanbeveling 24.3.

¹⁹ [Aangenomen teksten, P9_TA\(2023\)0138](#), paragraaf 74.

beschouwing laat; is van mening dat onderwerpen als draaideurpolitiek, transparantie met betrekking tot financiering en donaties, de bestrijding van witwaspraktijken, de beperking van buitenlandse inmenging, de onafhankelijkheid van politieke en economische beïnvloeding en klokkenluiden, van belang zijn voor alle entiteiten die EU-financiering ontvangen en niet mogen worden aangegrepen om de bewegingsruimte van ngo's in te perken;

49. herhaalt zijn oproep uit de resolutie over het verlenen van kwijting aan de Commissie voor 2021²⁰ om ervoor te zorgen dat alle begunstigden van EU-financiering, met inbegrip van ngo's, die EU-middelen hebben misbruikt of verduisterd, of activiteiten hebben verricht die in strijd zijn met de in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het EU-Handvest verankerde EU-waarden, met inbegrip van het aanzetten tot terrorisme, haatzaaiende uitlatingen, het ondersteunen of verheerlijken van geweld, politiek en religieus extremisme en het verspreiden van desinformatie vermomd als opzettelijk vervalste wetenschappelijke gegevens, in het EDES worden opgenomen en de toegang wordt ontzegd tot de EU-instellingen en financieringsprogramma's van de EU in direct en gedeeld beheer; verzoekt de Commissie en de lidstaten om de toepassing en publicatie van een verbeterde uitsluitingslijst te handhaven, zoals aanbevolen door het Parlement en in overeenstemming met het akkoord over het Financieel Reglement; verwacht dat de Commissie begin 2025 verslag uitbrengt over de uitvoering van deze aanbeveling;
50. verzoekt de Commissie en de Rekenkamer de bevindingen, conclusies en resultaten van de risicogebaseerde controles ter plaatse van begunstigden, waaronder ngo's, systematisch voor te leggen aan het Parlement als kwijtingsautoriteit; pleit voor meer samenwerking met het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en de Rekenkamer; verzoekt de Commissie met name de toegang voor OLAF te verbeteren, zodat het bureau informatie over het financieel wangedrag van individuele begunstigden kan verkrijgen, deze kan onderzoeken en passende sancties kan opleggen (zoals de opschorting van betaling via het EDES-systeem) in geval van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden met betrekking tot EU-middelen, in overeenstemming met de toepasselijke verordeningen;
51. wijst erop dat ngo's aan hetzelfde niveau van controle en onderzoeken worden onderworpen als andere ontvangers van EU-middelen waarbij aandacht wordt besteed aan de hele uitgavenzijde, binnen de respectieve mandaten van OLAF en het Europees Openbaar Ministerie;
 - o
 - o o
52. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de Europese Rekenkamer.

²⁰ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0137.

TOELICHTING

Niet-gouvernementele organisaties (ngo's) spelen een cruciale rol als schakel tussen de samenleving en de besluitvorming op alle EU-beleidsterreinen. Ze spelen ook een belangrijke rol bij de uitvoering van de EU-begroting, hetzij wanneer zij als directe begunstigden EU-financiering ontvangen in de vorm van door de Commissie toegekende EU-subsidies, hetzij wanneer zij indirect EU-financiering ontvangen van begunstigden en partners die een rechtsbetrekking hebben met de Commissie, voor wat betreft alle begrotingsbeheermodi. Volgens de in het systeem voor financiële transparantie (FTS) van de Commissie gepubliceerde gegevens blijkt dat in 2022 – de EU-programma's op de gebieden onderwijs en onderzoek buiten beschouwing latend – ten minste 2,6 miljard EUR aan subsidies onder direct beheer met middelen van de EU-begroting aan ngo's is toegekend. Waarschijnlijk ligt het bedrag dat in totaal aan subsidies aan ngo's is toegekend evenwel hoger (om en nabij de 3,7 miljard EUR in 2022) vanwege het ontbreken van een definitie van een ngo en van een duidelijk onderscheid tussen ngo's en non-profitorganisaties (NFPO's) in het FTS.

Hoewel transparantie en verantwoordingsplicht fundamentele beginselen zijn en als zodanig vastgelegd zijn in de financiële regels betreffende de uitvoering van de EU-begroting, en belangrijke factoren voor publiek vertrouwen, duidt de analyse van het kader voor de uitvoering van die begroting door ngo's op belangrijke tekortkomingen wat transparantie en verantwoordingsplicht betreft. Aangezien alleen de financiering die rechtstreeks aan ngo's wordt toegekend onder monitoring en rapportage door de Commissie valt, is de EU-financiering die in de vorm van getrapte subsidies of sub-contracting wordt toegekend, of die binnen een consortium wordt gedeeld, moeilijk te traceren, en deze wordt ook niet op publieke websites zoals het FTS openbaar gemaakt. Het gevolg is dat de controlemechanismen die tot doel hebben te waarborgen dat de financiering van de EU doeltreffend, efficiënt en in overeenstemming met de doelstellingen, het beleid en de financiële regels van de EU wordt gebruikt, moeilijk toe te passen (en in feite inefficiënt) zijn.

Met het oog op het voorkomen en bestrijden van fraude, en om ervoor te zorgen dat de door de EU toegekende financiering bij de waarden van de EU aansluit, moeten de regels inzake publieke transparantie en verantwoordingsplicht worden aangescherpt. Het is van primordiaal belang ervoor te zorgen dat de toegekende EU-financiering op informatie- en transparantieplatforms op het niveau van de EU en van ngo's in de lidstaten stelselmatig en op geharmoniseerde wijze tot de eindbegunstigde kan worden getraceerd. Met name het EU-transparantieregister moet de traceerbaarheid van financieringsbronnen, waaronder EU-financiering, waarborgen, en voor grotere transparantie van geregistreerde organisaties zorgen, en er aldus toe bijdragen dat gevallen zoals Qatargate worden voorkomen. Daarnaast moet de financiering van ngo's transparant worden gemaakt vanaf de bron.

Zoals aangegeven in kwijtingsresoluties betreffende voorgaande jaren zal de goedkeuring van een ngo-verordening met minimumvereisten voor ngo's in de EU (definitie, toegang tot financiering, openbaarmaking van financieringsbronnen, onafhankelijkheid van politieke invloed en beïnvloeding door/vanuit derde landen, enz.) voorzien in een robuuster kader voor begrotingscontrole, waarmee ngo's hun positieve rol kunnen vervullen met een zo groot mogelijke mate van transparantie en verantwoordingsplicht.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur bij de opstelling van het verslag voorafgaand aan de goedkeuring ervan in de commissie input te hebben ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
European Commission/DG Budg
Blomeyer & Sanz

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

17.11.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake de transparantie en verantwoordingsplicht van niet-gouvernementele organisaties die gefinancierd worden uit de EU-begroting (2023/2122(INI))

Rapporteur voor advies: Deirdre Clune

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- gezien zijn resolutie van 8 maart 2022 over de steeds beperktere ruimte voor het maatschappelijk middenveld in Europa¹,
- A. overwegende dat artikel 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en artikel 15 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de EU-instellingen ertoe verplicht op een zo open en transparant mogelijke manier te werken om goed bestuur te bevorderen en de deelneming van het maatschappelijk middenveld te waarborgen; overwegende dat het Europees Economisch en Sociaal Comité, dat onder meer bestaat uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en een adviserende functie uitoefent, het Parlement, de Raad en de Commissie moet bijstaan, overeenkomstig artikel 300, lid 1, VWEU;
- B. overwegende dat “maatschappelijke organisaties” in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld (NDICI)² worden gedefinieerd als een brede waaier van actoren met talrijke rollen en mandaten, die in de loop der tijd en per instelling en land kunnen verschillen; overwegende dat maatschappelijke organisaties alle niet-overheidsstructuren omvatten die geen winstoogmerk hebben en onafhankelijk en geweldloos zijn, via dewelke mensen gedeelde doelstellingen en idealen nastreven, zij het van politieke, culturele, religieuze, ecologische, sociale of economische aard, die actief zijn op lokaal, nationaal, regionaal of internationaal niveau en die stedelijke en rurale alsook formele en informele organisaties omvatten;

¹ PB C 347 van 9.9.2022, blz. 2.

² Zie artikel 2, punt 7, van [Verordening \(EU\) 2021/947](#) van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1).

- C. overwegende dat de Commissie een “niet-gouvernementele organisatie” (ngo) in artikel 2, punt 48, van haar voorstel van 16 mei 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (herschikking) (COM(2022)0223) definieert als een vrijwillige, van de overheid onafhankelijke organisatie zonder winstoogmerk die geen politieke partij of vakbond is;
- D. overwegende dat belangenvertegenwoordigers, met inbegrip van ngo's, moeten worden onderworpen aan regels inzake controle, passende zorgvuldigheid en transparantie, met name met betrekking tot financiering, en dat daarbij evenredige criteria en niet-omslachtige procedures moeten worden gebruikt, met name voor kleine ngo's;
- E. overwegende dat strengere transparantievereisten voor juridische entiteiten, waaronder ngo's, die lobby- of belangenbehartigingsactiviteiten bij EU-instellingen uitvoeren, moeten bijdragen tot het opsporen van buitenlandse inmenging;
- F. overwegende dat de Commissie over stevige mechanismen beschikt om de uitgaven van uit de EU-begroting gefinancierde ngo's te controleren, die tot de strengste van Europa behoren; overwegende dat bij recente beschuldigingen van corruptie tegen leden en voormalige leden van het Europees Parlement een ngo betrokken was die niet in het transparantieregister was ingeschreven;
- G. overwegende dat het Europees Parlement op 13 september 2023 zijn Reglement heeft aangepast met het oog op versterking van de integriteit, de onafhankelijkheid en de verantwoordingsplicht;

Belang van de rol van ngo's bij de bevordering en bescherming van de mensenrechten en de democratie

1. is verheugd over de essentiële rol die ngo's en maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat spelen in samenlevingen overal ter wereld; wijst in dit verband op het cruciale werk van deze organisaties bij het bevorderen en verdedigen van de mensenrechten en de democratie, het bestrijden van alle vormen van discriminatie, de inzet voor een schoon, gezond en duurzaam milieu, het informeren van individuen en groepen, met name de meest kwetsbaren, over hun rechten en het opkomen voor deze individuen en groepen wanneer die rechten worden geschonden, het aan de kaak stellen van schendingen van mensen- en burgerrechten, het bevorderen van interculturele dialoog, maatschappelijke betrokkenheid en publieke participatie, het bestrijden van desinformatie en haatzaaiende uitlatingen, het verzamelen van informatie van algemeen belang, het ter verantwoording roepen van regeringen en gekozen vertegenwoordigers ten aanzien van de burgers, en het bestrijden van corruptie en straffeloosheid voor mensenrechtenschendingen;
2. wijst op de ernstige risico's waarmee werknemers van mensenrechten-ngo's worden geconfronteerd bij hun activiteiten overal ter wereld, zoals bedreigingen tegen hen en hun naasten, intimidatie en alle mogelijke pesterijen, onder meer via onlinekanalen en sociale media, onrechtmatige gerechtelijke procedures en vervolging, willekeurige detentie, geweld, foltering, ontvoeringen, moorden en executies, waardoor zij gedwongen worden in ballingschap te gaan;

3. is verontrust over het feit dat sommige regeringen in derde landen, die de ruimte voor het maatschappelijk middenveld willen verkleinen en afwijkende stemmen het zwijgen willen opleggen, in de naam van onder meer veiligheid, terrorismebestrijding en de bestrijding van buitenlandse inmenging wetgeving hebben aangenomen die discriminerende verplichtingen oplegt aan mensenrechten-ngo's en hun medewerkers, hun activiteiten stigmatiseert, inperkt of verbiedt, bijvoorbeeld door deze ngo's op te heffen, hun tegoeden te bevriezen, hun donoren te beletten middelen bij te dragen of hen de toegang tot financiering te ontzeggen; wijst erop dat de EU op dit punt het goede voorbeeld moet geven;

Transparantie en verantwoordingsplicht van mensenrechten-ngo's die financiële middelen ontvangen uit de EU-begroting voor het externe optreden

4. onderstreept dat het belangrijk is zoveel mogelijk te waarborgen dat de informatie over de begunstigen, inclusief ngo's, van de middelen voor het externe optreden van de EU die bestemd zijn voor de ondersteuning van mensenrechten en democratie en de daarmee verband houdende door de EU gefinancierde projecten die wereldwijd worden uitgevoerd, transparant en toegankelijk is; is zich ervan bewust dat ngo's al jaren pleiten voor meer transparantie op EU-niveau; erkent de riskante en levensbedreigende omstandigheden waarmee sommige mensenrechtenverdedigers en ngo's in niet-EU-landen worden geconfronteerd; is in dit verband van mening dat vertrouwelijkheid en gegevensbescherming moeten worden gewaarborgd om deze individuen en ngo's niet in gevaar te brengen;
5. is ingenomen met de stopzetting van de EU-financiering en de terugvordering van de middelen die zijn uitgekeerd aan enkele organisaties waarvan het optreden in strijd was met de waarden van de EU; verzoekt de Commissie zich te blijven inspannen om ervoor te zorgen dat er geen EU-financiering wordt verstrekt aan organisaties die de waarden van de EU zoals uiteengezet in artikel 2 VEU niet eerbiedigen; verzoekt de Commissie tevens flexibeler strategieën te ontwikkelen ter ondersteuning van actoren uit het maatschappelijk middenveld in repressieve omgevingen, die moeite hebben om bijstand te ontvangen;
6. roept de EU en haar lidstaten op om volledig transparant te zijn over de toewijzing van middelen aan derde landen met het oog op samenwerking inzake migratie en ervoor te zorgen dat migratiegerelateerde Europese middelen, opleiding of andere vormen van steun aan derde landen de schending van mensenrechten niet rechtstreeks of onrechtstreeks in de hand werken, noch dat ze de straffeloosheid in verband met dergelijke schendingen vergroten en bestendigen; dringt erop aan dat ieder door de EU of de lidstaten gefinancierd samenwerkingsproject of -initiatief inzake migratie vooraf aan grondige en onafhankelijke mensenrechteneffectbeoordelingen wordt onderworpen en tijdens zijn looptijd wordt gemonitord en dat de resultaten van die beoordelingen en monitoring met het Europees Parlement worden gedeeld;
7. verzoekt de Commissie de duidelijkheid en organisatie te verbeteren van de in het systeem voor financiële transparantie (FTS) beschikbare informatie en gegevens over de begunstigen van door de EU gefinancierde projecten, met name op het gebied van de ondersteuning van de mensenrechten en de democratie; benadrukt dat bij de verplichting voor begunstigen om alle financieringsbronnen bekend te maken,

rekening moet worden gehouden met de situatie van de landen en de omgeving waarin zij actief zijn, om ervoor te zorgen dat de publicatie van de informatie en gegevens in het kader van het FTS hen niet in gevaar brengt;

8. beveelt aan dat de wettelijke verplichtingen inzake transparantie en financiële verantwoordingsplicht op dezelfde wijze worden toegepast op alle ngo's en andere belangenvertegenwoordigers die EU-financiering ontvangen;
9. wijst erop dat ngo's die EU-financiering ontvangen, transparant moeten zijn over de ontvangen financiering; wijst erop dat hun werkzaamheden de steun van de EU op verschillende manieren zichtbaar maken via diverse communicatiekanalen, waaronder officiële websites; onderstreept dat die verschillen soms ook te maken kunnen hebben met het feit dat in sommige landen met een autoritair en illiberaal regime en een beperkte civiele ruimte de verspreiding van dergelijke informatie mensenrechten-ngo's in gevaar kan brengen; dringt aan op de invoering van een geharmoniseerde doch flexibele benadering om de EU-financiering voor de ondersteuning van de mensenrechten en de democratie transparanter en zichtbaarder te maken voor het publiek en tegelijk te vermijden dat ngo's die werkzaam zijn in een precare context in gevaar worden gebracht;
10. hekelt het feit dat door regeringen van derde landen gesponsorde organisaties (door de regering georganiseerde ngo's of GONGO's) worden ingezet om desinformatie en onwaarheden over met name mensenrechtenkwesties te verspreiden;
11. benadrukt dat de financiering door derde landen van in de EU gevestigde juridische entiteiten, inclusief ngo's, die binnen de EU lobby- of belangenbehartigingsactiviteiten verrichten en tot doel hebben de buitenlandse beleidsvorming van de EU te beïnvloeden, deze entiteiten soms aan kwaadwillige externe beïnvloeding kan blootstellen; is van mening dat de transparantievereisten legitieme buitenlandse financiering echter niet mogen stigmatiseren; herinnert in dat verband aan de conclusie van zijn resolutie van 1 juni 2023 over buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie³, en van 13 juli 2023 over aanbevelingen voor de hervorming van de regels van het Europees Parlement inzake transparantie, integriteit, verantwoordingsplicht en corruptiebestrijding⁴, waarin wordt gewezen op de risico's van buitenlandse inmenging door en desinformatie afkomstig van enkele door niet-EU-landen opgerichte ngo's; dringt aan op verdere reflectie over de toekomstige strategie en benaderingen van de EU-instellingen om risico's van corruptie en buitenlandse inmenging in de beleidsvorming van de EU op te sporen en te voorkomen; benadrukt dat er in het kader van de recente beschuldigingen van corruptie tegen sommige leden en voormalige leden van het Europees Parlement wordt vermoed dat een ngo die niet in het transparantieregister van de EU was ingeschreven en officieel de behartiging van belangen op het gebied van de mensenrechten tot doel had, is gebruikt als vector van buitenlandse inmenging; is van mening dat het publiek geïnteresseerd is in de oorsprong, zowel binnen als buiten de EU, van de financiering voor belanghebbenden die actief zijn op het gebied van lobbyen of belangenbehartiging, al moeten maatregelen in dat verband wel evenredig zijn, zodat onbedoelde beperkingen op de grondrechten worden vermeden;

³ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0219.

⁴ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0292.

12. is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt bij het gebruik van het transparantieregister van de EU, en is vastbesloten zijn werkzaamheden voort te zetten om het toepassingsgebied van het register uit te breiden en het toezicht op de erin opgenomen gegevens te versterken; wijst erop dat, als algemene regel, jaarlijkse financiële gegevens over de financieringsbronnen van geregistreerde juridische entiteiten, waaronder EU-subsidies en donaties van binnen en buiten de EU, in het kader van het transparantieregister van de EU openbaar worden gemaakt; benadrukt dat “belangenvertegenwoordigers” sinds 12 juli 2023 alleen nog als uitgenodigde actieve gasten kunnen deelnemen aan evenementen van het Parlement indien zij vooraf zijn ingeschreven in het transparantieregister van de EU, behalve als deze inschrijving het leven of de persoonlijke veiligheid van een persoon of het bestaan van de betrokken entiteit in gevaar kan brengen of wanneer vertrouwelijkheid noodzakelijk is om andere dwingende redenen; herinnert eraan dat ngo’s hun belangrijkste financieringsbronnen per categorie in het transparantieregister van de EU (bijlage II) moeten opgeven, met inbegrip van EU-financiering; benadrukt dat in de maatregelen op grond waarvan ngo’s verplicht zijn alle financieringsbronnen bekend te maken, rekening moet worden gehouden met de situatie van ngo’s die actief zijn in landen met een autoritair en illiberaal regime, met name wanneer de bekendmaking van dergelijke informatie hen en hun werk in gevaar kan brengen vanwege de toepassing van repressieve wetgeving zoals wetten inzake “buitenlandse agenten” en soortgelijke bepalingen; betreurt het dat registratie een zware bureaucratische last met zich meebrengt voor kleine, in andere werelddelen gevestigde maatschappelijke organisaties die gewoonlijk niet actief zijn op de werklocaties van de EU-instellingen of daar normaal gesproken geen belangenbehartigingsactiviteiten uitvoeren; dringt aan op een beoordeling van de nieuwe maatregelen om onbedoelde beperkingen van de grondrechten van het maatschappelijk middenveld te voorkomen en ervoor te zorgen dat de vastgestelde maatregelen evenredig en billijk zijn, in overleg met maatschappelijke organisaties;
13. is ingenomen met zijn besluit van 13 september 2023 over wijzigingen van het Reglement van het Parlement met het oog op versterking van de integriteit, de onafhankelijkheid en de verantwoordingsplicht⁵; erkent echter dat de EU-instellingen, het Europees Parlement inbegrepen, meer inspanningen moeten doen om te zorgen voor meer transparantie, integriteit en verantwoordingsplicht met betrekking tot hun kader voor interactie met entiteiten die zijn opgenomen in het transparantieregister van de EU; pleit in dit verband voor meer controle door de diensten van het Parlement om ervoor te zorgen dat het gewijzigde Reglement van het Parlement met betrekking tot integriteit, onafhankelijkheid en verantwoordingsplicht wordt nageleefd; erkent dat er meer middelen nodig zijn om de transparantie en verantwoordingsplicht inzake alle lobby- of belangenbehartigingsactiviteiten van rechtspersonen of entiteiten, met inbegrip van mensenrechten-ngo’s, te versterken;
14. roept alle EU-instellingen op om de huidige bepalingen van het transparantieregister van de EU veel strenger toe te passen en de naleving ervan strikter te handhaven en te monitoren; roept tevens op om het transparantieregister van de EU te versterken door de middelen ervan en het bijbehorende personeel te verhogen, zodat alle aanvragers en inschrijvers, met name kleine entiteiten en ngo’s, tijdens de hele inschrijvingsprocedure ondersteund kunnen worden en de informatie die zij verstrekken grondiger kan worden

⁵ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0316.

gecontroleerd; verzoekt de Commissie voorstellen te doen om de transparantie van belangenvertegenwoordiging te vergroten en ervoor te zorgen dat lobby- of belangenbehartigingsactiviteiten, met name namens regeringen van derde landen, de financiële middelen hiervoor en het beleidsgebied waarop deze activiteiten betrekking hebben, naar behoren worden bekendgemaakt in het transparantieregister van de EU en dat valse verklaringen worden bestraft.

BIJLAGE: LIJST VAN INSTANTIES WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INFORMATIE HEEFT ONTVANGEN

De volgende lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur. De rapporteur heeft bij het opstellen van dit advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie input ontvangen van de volgende instanties en personen:

Instantie en/of persoon
HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY NETWORK
CIVIL SOCIETY EUROPE

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	16.11.2023
Uitslag eindstemming	+: 39 -: 5 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Isabel Santos, Mounir Satouri, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hilde Vautmans, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Dacian Cioloș, Georgios Kyrtos, Gabriel Mato, Juozas Olekas, Pina Picierno, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace, Elena Yoncheva
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Karolin Braunsberger-Reinhold, Charles Goerens, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Dan-Ștefan Motreanu, Paul Tang, Eugen Tomac, Lucia Vuolo, Juan Ignacio Zoido Álvarez

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

39	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Karolin Braunsberger-Reinhold, Andrius Kubilius, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Dan-Ştefan Motreanu, Eugen Tomac, Lucia Vuolo, Isabel Wiseler-Lima, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Petras Auštrevičius, Dacian Cioloş, Charles Goerens, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Pina Picierno, Tonino Picula, Isabel Santos, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Marisa Matias, Mick Wallace
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé

5	-
ECR	Anna Fotyga, Dominik Tarczyński, Charlie Weimers
ID	Thierry Mariani
NI	Kostas Papadakis

3	0
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
The Left	Giorgos Georgiou

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

28.11.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake de transparantie en verantwoordingsplicht van niet-gouvernementele organisaties die gefinancierd worden uit de EU-begroting (2023/2122(INI))

Rapporteur voor advies: Clare Daly

SUGGESTIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. gezien zijn resolutie van 8 maart 2022 over de steeds beperktere ruimte voor het maatschappelijk middenveld in Europa¹,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 maart 2023 over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten – De rol van het maatschappelijk middenveld bij het beschermen en bevorderen van de grondrechten in de EU,
- gezien zijn resolutie van 13 juli 2023 over aanbevelingen voor de hervorming van de regels van het Europees Parlement inzake transparantie, integriteit, verantwoordingsplicht en corruptiebestrijding²,
- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name artikel 11,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest), en met name artikel 12,
- gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM), en met name artikel 11,
- gezien zijn resolutie van 7 oktober 2020 over de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten³,
- gezien de gezamenlijke richtsnoeren inzake de vrijheid van vereniging die in december 2014 zijn vastgesteld door de Europese Commissie voor democratie middels het recht (Commissie van Venetië) en het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE),

¹ PB C 347 van 9.9.2022, blz. 2.

² Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0292.

³ PB C 395 van 29.9.2021, blz. 2.

- gezien Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012⁴,
- A. overwegende dat niet-gouvernementele organisaties (ngo's), grassroots- en maatschappelijke organisaties, vakbonden, actiegroepen, mensenrechtenverdedigers en vele anderen die maatschappelijk actief zijn de ruggengraat vormen van de ruimte voor het maatschappelijk middenveld, en het juridische en politieke kader vormen waarbinnen mensen en groepen op zinvolle wijze kunnen deelnemen aan het politieke, economische, sociale en culturele leven binnen de samenleving;
- B. overwegende dat het maatschappelijk middenveld een cruciale rol speelt bij de bevordering en verdediging van de in artikel 2 VEU verankerde rechten en waarden en de grondrechten uit hoofde van het Handvest, zowel op Europees als op nationaal niveau, alsook bij de bescherming van vrouwen, lhbtqi+-personen, personen met een handicap, minderheden, migranten en vluchtelingen en andere kwetsbare groepen; overwegende dat het cruciaal is dat maatschappelijke actoren overal in de Unie kunnen opereren binnen een omgeving die het hen mogelijk maakt maximaal effectief te zijn;
- C. overwegende dat maatschappelijke actoren een centrale rol vervullen in de democratie door publiek toezicht uit te oefenen op de politieke macht, wat een essentieel onderdeel is van het ecosysteem van de rechtsstaat in een gezonde democratie; door de in de samenleving aanwezige aspiraties en belangen te verwoorden en aan beleidsmakers door te geven; door actief te zijn op het gebied van belangenbehartiging en procesvoering; door met hun expertise en kennis van wat er ter plaatse speelt bij te dragen tot geïnformeerde beleidsvorming; door actief en verantwoord burgerschap te bevorderen, en zodoende burgerparticipatie in het democratisch proces en in de governance te stimuleren, de transparantie op het niveau van de Unie en de lidstaten te verhogen en publiek debat en pluralisme in de samenleving te cultiveren; overwegende dat sommige regeringen de neiging vertonen onder voorwendselen beperkingen op te leggen aan ngo's, ook via wetgeving, waardoor zij te maken krijgen met een onveilige omgeving en steeds verontrustender wordende aanvallen;
- D. overwegende dat in de conclusies van de Raad over de rol van het maatschappelijk middenveld en het bevorderen van de grondrechten in de EU, alsook in de resolutie van het Parlement over de steeds beperktere ruimte voor het maatschappelijk middenveld in de EU, wordt opgeroepen de ruimte voor het maatschappelijk middenveld te beschermen en daarnaast maatschappelijke organisaties actief te beschermen;
- E. overwegende dat de vrijheid van vereniging op alle niveaus is verankerd in artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in samenhang met de artikelen 7, 8 en 12 van het Handvest, en dat die artikelen verenigingen zonder winstoogmerk bescherming bieden tegen discriminerende, onnodige en ongerechtvaardigde beperkingen met betrekking tot de financiering van hun activiteiten;

⁴ PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1.

overwegende dat de vrijheid van vereniging een van de essentiële grondslagen van een democratische en pluralistische samenleving is, aangezien deze de burgers in staat stelt collectief op te treden op gebieden van wederzijds belang en bij te dragen aan de goede werking van het openbare leven; overwegende dat de vrijheid van vereniging niet alleen de mogelijkheid betreft om een vereniging op te richten of te ontbinden, maar ook waarborgt dat die vereniging kan functioneren zonder ongerechtvaardigde overheidsinmenging; overwegende dat het voor het functioneren van iedere vereniging van essentieel belang is middelen te kunnen aantrekken, verwerven en aanwenden;

- F. overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest in zaak *C-78/18 Europese Commissie/Hongarije*⁵ heeft bevestigd dat de verplichtingen inzake kennisgeving en bekendmaking onder bepaalde omstandigheden het risico kunnen creëren dat maatschappelijke organisaties minder goed in staat zijn financiële steun te ontvangen of dat de deelname van donateurs erdoor wordt ontmoedigd;
- G. overwegende dat de Commissie van Venetië in haar verslag over de financiering van verenigingen van maart 2019 heeft aangegeven dat bepaalde openbaarmakingsverplichtingen kunnen worden opgelegd aan verenigingen “met een status van algemeen nut”, maar dat die verplichtingen moeten worden beperkt tot informatie over de manier waarop de door de betreffende vereniging verkregen publieke middelen worden uitgegeven; dat de openbaarmakingsverplichtingen niet mogen worden uitgebreid tot alle financieringsvormen, waaronder financiering door particuliere donateurs; en dat alle verslaggeving onderhevig moet zijn aan de verplichting tot inachtneming van de rechten van donateurs, begunstigen en personeel, alsook van het recht op bescherming van vertrouwelijke bedrijfsinformatie; overwegende dat uit de internationale normen betreffende de vrijheid van vereniging volgt dat de uitoefening van deze rechten aan geen andere beperkingen mag worden onderworpen dan die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale of openbare veiligheid, de openbare orde, de bescherming van de volksgezondheid of de goede zeden, of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
- H. overwegende dat recente beweringen over corruptie in verband met de EU-instellingen, hebben onderstreept dat meer aandacht moet worden besteed aan het toezicht op en de transparantie van EU-financiering;
1. benadrukt de cruciale rol die wordt gespeeld door het maatschappelijk middenveld – bestaande uit onder meer grassroots- en maatschappelijke organisaties, vakbonden, actiegroepen, mensenrechtenverdedigers en ngo’s – bij het bevorderen en bewaken van democratische waarden, gelijkheid, de rechtsstaat en de grondrechten en bij het waarborgen van burgerparticipatie en de verantwoordingsplicht van regeringen, alsook die van overheids- en private actoren;
 2. benadrukt bovendien de cruciale rol van het maatschappelijk middenveld bij het bieden van sociale steun en bijstand, met name aan de meest kwetsbare en gemarginaliseerde groepen, alsook bij het bevorderen van hun rechten en belangen, en bij het bieden van een ruimte waarin een verscheidenheid aan meningen en standpunten kan worden

⁵ Arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2020, *Europese Commissie/Hongarije*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

uitgedrukt en gehoord, zodat burgers actief de politieke agenda kunnen helpen vormgeven;

3. benadrukt dat het maatschappelijk middenveld breder is dan alleen ngo's; erkent dat ngo's zeer divers kunnen zijn wat hun omvang betreft, uiteenlopend van grote internationale organisaties tot kleine regionale of lokale organisaties; wat hun middelen betreft, uiteenlopend van organisaties die voornamelijk betaald personeel in dienst hebben tot organisaties die voornamelijk uit vrijwilligers bestaan; en tevens wat betreft personeel, beleidsvooruitzichten en activiteiten; merkt derhalve op dat zij niet als één blok moeten worden gezien; benadrukt voorts dat de historische ontwikkeling van de ngo-sector niet overal in Europa gelijk is verlopen, en dat het van essentieel belang is te erkennen dat er gevoelig moet worden omgegaan met kwesties betreffende ngo's in verschillende delen van Europa;
4. merkt op dat, ondanks het risico dat overheids- en particuliere actoren sommige ngo's voor eigen doeleinden gebruiken, veel ngo's een belangrijke rol spelen bij het onthullen van wanpraktijken door overheids- en particuliere actoren en bij het versterken van de verantwoordingsplicht; benadrukt daarom dat zij moeten worden beschermd, onder meer door de verstrekking van en toegang tot toereikende en transparante financiering op alle niveaus – publiek en particulier, binnenlands en buitenlands – waarvan veel organisaties afhankelijk zijn;
5. herinnert eraan dat de EU-instellingen en de EU-lidstaten krachtens de Verdragen verplicht zijn om een open, transparante en regelmatige dialoog te voeren met verenigingen die een bepaalde groep vertegenwoordigen en met het maatschappelijk middenveld; benadrukt dat het van belang is dat de EU-lidstaten en EU-instellingen toereikende financiering verstrekken voor programma's die tot doel hebben de in de EU-Verdragen verankerde grondrechten en waarden te beschermen en te bevorderen; erkent de rol die ngo's en maatschappelijke organisaties vervullen bij het uitvoeren van deze programma's;
6. is nog steeds ernstig bezorgd over het feit dat ngo's in sommige lidstaten alsook op EU-niveau bedreigingen en ongerechtvaardigde aanvallen te verduren hebben; veroordeelt ten stelligste het feit dat dergelijke bedreigingen en aanvallen onder meer bestaan uit het in toenemende mate hard optreden tegen politieke uitingen en politiek handelen en het aan banden leggen van politieke uitingen en politiek handelen, op alle niveaus en op verschillende plekken in de EU, het voorstellen en aannemen van wetgeving die discriminerende verplichtingen oplegt aan ngo's waardoor hun activiteiten worden bemoeilijkt of verboden, acties zowel tegen organisaties en hun infrastructuur als tegen hun personeel of vrijwilligers, online- en offline- intimidatie en -pesterijen, negatieve publieke uitingen en lastercampagnes, verbale bedreigingen en juridische en fysieke aanvallen; benadrukt dat sommige ngo's bovendien te maken krijgen met buitensporige administratieve controles of audits, politiek gemotiveerde bezuinigingen en buitensporig strenge juridische vereisten met betrekking tot hun oprichting en registratie;
7. herinnert eraan dat actoren uit het maatschappelijk middenveld op alle niveaus passende en voldoende personele, materiële en financiële middelen nodig hebben om hun taken doeltreffend uit te kunnen voeren, en dat de vrijheid om deze middelen aan te trekken,

te verwerven en aan te wenden niet door nationale grenzen wordt beperkt en integraal deel uitmaakt van het recht op vrijheid van vereniging;

8. is ernstig bezorgd over het feit dat de toegang tot financiering, met inbegrip van buitenlandse financiering, in verschillende lidstaten nog altijd wordt belemmerd door beperkende maatregelen, waaronder buitensporig omslachtige aanvraag- en selectieprocedures betreffende EU-middelen in gedeeld beheer, pogingen tot het invoeren van regelgeving die ngo's benadeelt, regelgeving betreffende politieke reclame en buitenlandse inmenging in verkiezingen die gevolgen heeft voor de activiteiten van belangenbehartigers en organisaties die een waakhondfunctie vervullen, financieringsvoorwaarden en transparantiewetgeving die als stigmatiserend worden gezien en negatieve campagnes tegen maatschappelijke organisaties die buitenlandse financiering ontvangen;
9. verzoekt de lidstaten en de EU de juridische omstandigheden voor het maatschappelijk middenveld te verbeteren middels de verstrekking van toereikende financiering en door te waarborgen dat als er maatregelen van kracht zijn die een beperking vormen op het recht van verenigingen om middelen aan te trekken, te verwerven en aan te wenden, waaronder buitenlandse middelen, die maatregelen een van de legitieme doelstellingen van artikel 11, lid 2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens nastreven, met volledige inachtneming van de grondrechten overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, en tevens overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie van Venetië; verzoekt de lidstaten en de EU te zorgen voor passende rechtsmiddelen voor het maatschappelijk middenveld in het geval dat zij te maken krijgen met beperkingen;
10. verzoekt de lidstaten en de EU ervoor te zorgen dat ngo's via duidelijke, transparante en niet-discriminerende procedures en zonder onnodige belemmeringen, toegang tot financiering en andere middelen hebben;
11. onderstreept dat maatregelen inzake transparantie en verantwoordingsplicht, alsmede het toezicht op de besteding van overheidsgeld, belangrijk zijn voor het bewaken van de democratie, en ook twee van de leidende begrotingsbeginselen van de Europese Unie zijn, zoals verankerd in het Financieel Reglement⁶; benadrukt dat maatregelen op het gebied van transparantie en verantwoordingsplicht alleen mogen dienen om legitieme publieke toetsing te waarborgen; herinnert eraan dat internationale normen betreffende de vrijheid van vereniging en de vrijheid van vergadering autoriteiten verplichten te werken op basis van aannamen die in het voordeel zijn van de vrijheid van ngo's om financiering uit iedere bron te verwerven en te ontvangen; benadrukt daarom dat de verslagleggingsvereisten voor ngo's zonder discriminatie moeten worden toegepast op alle begunstigden van EU-financiering, en strikt noodzakelijk, evenredig en gerechtvaardigd moeten zijn in het licht van de specifieke doelstellingen die worden nagestreefd; benadrukt voorts dat bij deze verslagleggingsvereisten rekening moet

⁶ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

worden gehouden met de omvang van de organisatie en de middelen en het personeel waarover een begunstigde van EU-financiering beschikt, alsook met de reikwijdte van de activiteiten van die begunstigde;

12. waarschuwt voor de invoering van aanvullende vereisten voor ngo's, die niet voor andere begunstigden gelden; dringt erop aan dat elke aanvullende EU-maatregel inzake verslagleggingsvereisten gestoeld moet zijn op de beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid; herinnert eraan dat het opleggen van verplichtingen inzake registratie, kennisgeving en bekendmaking aan bepaalde categorieën maatschappelijke organisaties die direct dan wel indirect financiering uit het buitenland ontvangen, in overeenstemming moet zijn met de beginselen van non-discriminatie, het recht op eerbiediging van privéleven, familie-en gezinsleven, het recht op bescherming van persoonsgegevens en het recht op vrijheid van vereniging, zoals benoemd door het Hof van Justitie van de EU in zaak C-78/18 (*Europese Commissie/Hongarije*); herinnert eraan dat gefocust moet worden op de verantwoordingsplicht en transparantie van de begroting en het gebruik en de uitvoering ervan door de begunstigden, in plaats van op maatregelen betreffende de organisatie en governance;
13. is van mening dat het, in het kader van de evaluatie, nuttig zou zijn de beschikking te hebben over volledige gegevens van de Commissie over de omvang en doeltreffendheid van de uitvoering van verschillende EU-programma's waaruit ngo's steun ontvangen ten behoeve van het stimuleren van de ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de maatschappelijke participatie; is voorts van mening dat de beheersautoriteiten en de Commissie een lijst moeten bijhouden van projecten waar subsidies aan zijn toegekend, overeenkomstig de uitdrukkelijke vereiste in de verordening gemeenschappelijke bepalingen⁷ om een lijst van concrete acties die zijn geselecteerd voor steun uit de Fondsen openbaar ter beschikking te stellen op de website in ten minste een van de officiële talen van de instellingen van de Unie, en deze lijst ten minste elke vier maanden te actualiseren;
14. is ingenomen met de oprichting van het programma "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" (het CERV-programma) voor de periode 2021-2027, dat maatschappelijke organisaties van rechtstreekse financiering uit de EU-begroting voorziet; herinnert aan de rol van het Parlement in de onderhandelingen met de Raad en de Commissie over het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 bij het verkrijgen van een ruimere begroting voor dit programma; verzoekt de Commissie en de Raad ervoor te zorgen dat de begroting voor het programma in het volgende MFK wordt verruimd met het oog op de inflatie en de behoefte aan steun voor maatschappelijke organisaties bij de opbouw van een veerkrachtige en participerende democratie; verzoekt de Commissie de aanbestedingsprocedures in het kader van het CERV-programma transparant en gebruiksvriendelijk te maken, overmatig gecompliceerde vereisten waar maatschappelijke organisaties moeilijk aan kunnen voldoen te vermijden, en te zorgen

⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

voor de nodige flexibiliteit bij het opnieuw verlenen door beheerders in de lidstaten van financiering aan lokale en grassrootsorganisaties, teneinde te waarborgen dat het geld die partijen bereikt die het dichtst bij de burger staan; herinnert eraan dat de verslagleggingsverplichtingen evenredig en voor de organisatie uitvoerbaar moeten zijn, rekening houdend met de omvang van de organisatie en de hoogte van de subsidie;

15. benadrukt dat verslagleggingsverplichtingen en transparantie de bedoeling hebben te waarborgen dat EU-middelen goed worden besteed, waarbij voorkomen moet worden dat organisaties onnodige lasten krijgen opgelegd; is van mening dat de thans geldende EU-wetgeving inzake controle, passende zorgvuldigheid en transparantie met kleine aanpassingen, die moeten gelden voor alle begunstigden van EU-financiering en onder meer betrekking zouden kunnen hebben op de zorgen die door de Europese Rekenkamer zijn geuit, waarschijnlijk toereikend is om proportionele doelstellingen inzake transparantie te verwezenlijken;
16. benadrukt dat een onevenredige verzwaring, onder diverse voorwendselen, van de verslagleggings- en transparantievereisten voor ngo's moet worden vermeden teneinde de ruimte voor het maatschappelijk middenveld niet te ondermijnen;
17. verzoekt echter de Commissie zich meer in te spannen voor het stroomlijnen van gegevensbanken en het vergroten van de gebruiksvriendelijkheid van het systeem voor financiële transparantie (FTS) met het oog op een betere transparantie en toegankelijkheid; benadrukt dat binnen het FTS alle typen en subtypen begunstigden, met inbegrip van organisaties met een winstoogmerk, als categorie in het register doorzoekbaar moeten zijn, in plaats van uitsluitend voor ngo's of organisaties zonder winstoogmerk aparte categorieën te hanteren; verzoekt de Commissie de ondersteuning voor aanvragers die gebruik willen maken van EU-financiering te verbeteren en de institutionele financiering voor organisaties te verhogen;
18. herinnert eraan dat het omzeilen van de vereisten betreffende transparantie en verantwoordingsplicht niet kan worden voorkomen of verholpen door het creëren van nieuwe, omslachtige regels betreffende transparantie en verantwoordingsplicht of de uitvoering van een uitgebreide financiële screening van ngo's voordat zij in het transparantieregister worden opgenomen, of de ontwikkeling van een gecentraliseerd certificeringssysteem voor ngo's die EU-financiering willen aanvragen, met extra juridische en administratieve hindernissen tot gevolg en mogelijke belemmeringen voor kleinere ngo's bij het ontvangen van EU- of buitenlandse middelen;
19. stelt prijs op het feit dat de Commissie de toegang voor het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) heeft verbeterd, zodat het bureau informatie over het financieel wangedrag van individuele ngo's kan verkrijgen, onderzoek naar deze ngo's kan instellen en passende sancties in het geval van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden met betrekking tot EU-middelen kan opleggen, in overeenstemming met de toepasselijke verordeningen;
20. stelt prijs op het feit dat de Commissie erop toeziet dat alle aanvragers of begunstigden van EU-financiering verplicht zijn jaarlijks het aantal, de waarde en de aard van hun lobbycontacten bekend te maken, en is verheugd over het feit dat een toenemend aantal door de EU gefinancierde ngo's de door hen nagestreefde belangen en financiële

gegevens online bekendmaken overeenkomstig de toepasselijke regelgeving, en voegt toe dat van ngo's een proactievare instelling mag worden verwacht ten aanzien van publieke transparantie, die verder gaat dan de bestaande vereisten voor EU-subsidieverlening;

21. is ingenomen met het besluit van het Parlement van 13 september 2023 tot wijziging van het Reglement van het Parlement met het oog op versterking van de integriteit, de onafhankelijkheid en de verantwoordingsplicht; roept alle EU-instellingen op om de thans geldende bepalingen van het EU-transparantieregister beter toe te passen; dringt erop aan het EU-transparantieregister te versterken door het meer geld en personeel te geven zodat alle aanvragers en inschrijvers, met name kleine entiteiten en ngo's, gedurende de hele inschrijvingsprocedure ondersteund kunnen worden en zodat de juistheid van de informatie die zij verstrekken grondiger kan worden nagegaan; benadrukt dat het van groot belang is dat ngo's hun uiterste best doen te voldoen aan de EU-voorschriften inzake gegevensbescherming;
22. verzoekt de Commissie na te gaan of het haalbaar en noodzakelijk is om middels EU-wetgeving transparantievereisten vast te stellen voor alle organisaties die een rechtstreekse politieke lobby voeren, ongeacht hun juridische status en financieringsbronnen;
23. benadrukt dat nationale top-downregelgeving het risico meebrengt van politiek bevooroordeelde controle over ngo's, en dat een voorzichtige aanpak in dezen geboden is; benadrukt dat maatregelen die zouden kunnen bijdragen tot buitensporig toezicht door de staat moeten worden vermeden; benadrukt voorts dat anticorruptiemaatregelen strikt evenredig moeten zijn en niet mogen worden gebruikt als rechtvaardiging voor het opleggen van buitensporige verslagleggings- en transparantievereisten aan ngo's met als gevolg de ondermijning van hun activiteiten en de inperking van de vrijheid van vereniging; betreurt de gemelde gevallen van buitensporige openbaarmakingsverplichtingen die onlangs in sommige lidstaten zijn ingevoerd;
24. waarschuwt nadrukkelijk voor een gebruik van het begrip "buitenlandse inmenging" door regeringen die het kunnen inzetten als wapen om het maatschappelijk middenveld en ngo's te onderdrukken en te stigmatiseren, hetgeen momenteel ook daadwerkelijk gebeurt; benadrukt echter dat sommige belanghebbenden door buitenlandse entiteiten kunnen worden gebruikt om invloed uit te oefenen, hetgeen uiteindelijk het democratische proces in de lidstaten beïnvloedt; is daarom van mening dat er geen uniforme benadering bestaat voor hoe om te gaan met het maatschappelijk middenveld;
25. betreurt de lastercampagnes tegen ngo's, met inbegrip van ngo's die zich bezighouden met belangenbehartiging en onderzoeksactiviteiten op het gebied van milieu en mensenrechten, bijvoorbeeld onder het voorwendsel dat zij voornamelijk met buitenlandse middelen worden gefinancierd, waarmee geprobeerd wordt hun geloofwaardigheid te ondermijnen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	28.11.2023
Uitslag eindstemming	+: 31 -: 25 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Abir Al-Sahlani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Annalisa Tardino, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Daniel Freund, José Gusmão, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Matjaž Nemec, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Kostas Papadakis, Silvia Sardone, Paul Tang, Petar Vitanov, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Mathilde Androuët, Tom Berendsen, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Pär Holmgren, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Riho Terras

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

31	+
Renew	Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Yana Toom
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Birgit Sippel, Paul Tang, Petar Vitanov, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, Cornelia Ernst, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Daniel Freund, Pär Holmgren, Tineke Strik

25	-
ECR	Vincenzo Sofo
ID	Mathilde Androuët, Annika Bruna, Nicolaus Fest, Silvia Sardone, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Kostas Papadakis, Milan Uhrík
PPE	Tom Berendsen, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Antonius Manders, Nadine Morano, Janina Ochojska, Riho Terras, Axel Voss, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský

4	0
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa
PPE	Vladimír Bilčík

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	14.12.2023
Uitslag eindstemming	+: 19 -: 6 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Matteo Adinolfi, Dominique Bilde, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Ilana Cicurel, Carlos Coelho, Beatrice Covassi, Ryszard Czarnecki, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Viola von Cramon-Taubadel
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Mikuláš Peksa, Sabrina Pignedoli, Wolfram Pirchner
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Agnes Jongerius, Marisa Matias

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

19	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Matteo Adinolfi, Dominique Bilde, Joachim Kuhs
PPE	Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Ilana Cicurel, Alin Mituța
S&D	Beatrice Covassi, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Agnes Jongerius, Sándor Rónai

6	-
NI	Sabrina Pignedoli
The Left	Luke Ming Flanagan, Marisa Matias
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Viola von Cramon-Taubadel

2	0
PPE	Markus Pieper, Wolfram Pirchner

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding